ग्रंथनाम श्रीविश्वगुणादर्शः

ग्रंथकारनाम वेंकटाचार्यः

वेंकटाचार्यकृतिना यदुक्तं तीर्थमहत्वं शतांबिलावलोकपाप्यानं कृशानोः खंडनं तथा १
श्रोतव्यं सततं सद्भिः धर्मिकामाल्यादाप्यदं
सद्भूतं च लक्ष्मीरुद्धि पत्र समन्वितं २

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

2

१ श्रीमते रामानुजाय नमः श्रीः जीवातुर्वत्सपालनिलयपरमाहस्तवात्तव्यलोलल्लीलाज्ञालिप्यंतं
तीमधुरमधुरझरीनाभिपद्मे मुरारेः अस्तोकं लोकमात्राद्विपुगमुखाशीशोराननेखर्षमाणं शं व
प्रांते न दिव्यंपपइति विबुधैः शंक्यमाना पुनातु ॥१॥ कांचीमंडलमंडनस्य मखिनः कर्णाट
भूभृद्गुरोः तातार्यस्य दिगंतकीर्तिपशाखोपंमागनेयं विदुः अस्तोकाध्वरकर्तुरप्पयगुरोरस्मे
षविद्यन्मणेः पुत्रः श्रीरघुनाथदीक्षितकविः पूर्णां गुणैरेधते ॥२॥ तत्सुतस्तर्कवेदांततंत्रव्या
कृतिचिंतकः व्यक्तं विश्वगुणादर्शं विपत्ते वेंकटाध्वरी ॥३॥ पद्यं पद्यापि विद्यते बहु सतां हृद्यं विगद्यं न
तऊद्यं च प्रतिपद्यते न विजहत्सद्यं बुधास्वाद्यतां आपत्ते हि तयोः प्रयोग उभयोरामोदमूमोदयं संगः क
स्य हि नस्वदेत मनसो माध्वीकमृद्वीकयोः ॥४॥ विश्वावलोकस्पृहयाकदाचिद्विमानमारुह्य समान
रूपं कृशानुर्विश्वावसुनामधेयं गंधर्वयुग्मं गगने चचार ॥५॥ तत्र तु ॥ कृशानुरकृशान्सूयः पुरो
भागि पश्यंगतः विश्वावसुरभूद्विश्वगुणग्रहणकौतुकी ॥६॥ अथ परतः समापतंतमरविंद
बांधवमवलोक्य पल्लवं दतेन मागमपारदृश्वा विश्वावसुः ॥ श्लो॰ ॥ ब्रह्मचर्य्यव्रतोत्सर्गगुरवे को

राम
१

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्री

तावदलोकपमूलोकं॥सवहुमानं॥त्वगौंकोमिरधोनिवासिफ्रहषारव्यातिशुद्धाध्वरस्वाहाकारव
षट्क्रियात्यमन्तंत्वादीपमांदीपते आम्नायप्रवर्त्तोरलंकृतिजुषेमुष्येमनुष्येप्रशुभेर्दिव्यदेवेनम
तित्यविनवपुषेदेव्यैप्रत्यक्ष्यैनमः॥२५॥कृशानुः॥ननुसर्वेनाकलोकगतोभवानप्यमलोकंनम
स्कर्तुमर्हति"जननमरणव्याधिव्याधिप्रभेदशुभेतराकलनमलिनालोकातुरास्वमुवंगताः॥तदि शोका
हघातिंदुर्दैर्स्किर्दैकमार्गणतत्परैःप्रभुभिर्हदितत्तत्यैतत्यैवुधःस्पृहयेतकः॥२६॥किंच॥वाल
त्वैतरुणिमनिवाप्रापयोवार्द्धकेवाम्रत्यानर्त्याःवतपममर्दैर्वध्यमानानाव्यपंते श्रेयत्तेषामनि
तविपदांजीवितंवाकिमास्तिकास्मिन्ग्रामेपुनरनेदुर्हांकर्षणक्लेशहानिः॥२७॥विश्वावसुः॥
सत्यमेवंतथापिमात्समत्वमेतत्प्राप्यमानुषंजन्मसोदुदूषः॥श्लो०॥रामःश्रेमस्पदाताभुविनमनु
जोरावर्णस्यप्रहर्त्तातत्ताततःकिंनमर्त्यास्त्रिदशकुलपतेर्दैत्यपुत्रेसरूपः कृष्णोवृष्णोमदंप्रोहर
तनरतयानश्रुतःकिंत्वयासौकेवादेवाःप्रभावात्स्वयमतिशापितामानवाद्यानवावा॥२८॥किंच॥
मांधाताचभगीरथश्चसगरोमान्यःककुस्थोरघुःपूरुःसोपिपुरूरवास्त्वचाशिविःप्रत्यस्थहर्क्षांगदः
वैदेहोनहुषश्चहैहयपतिःवीरोययातिर्नलःपार्थश्चेतिनृपाःप्रशस्तयशसःप्रादुर्वभूवुर्नकिं॥२९

वकु मि वा ने

उ

ए५

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

कृशानुः॥ अङ्गीकारं॥ कामं जनाः केपि गुणाभिरामाः क्ष्मातले संति युगांतरेषु कलौ युगे ह्यस्मिन्
गुणलेशवंध्याः सर्वेपि ते वर्णितदोषभाजः॥ ३०॥ मंदेतरस्मेरमलीमसमाननानां मन्युस्फुरद्गुरभिमा
नमदास्पदानां कालेकलौ कलुषतां कलितोदयानां दोषाय दृष्टिरपि हंत तदीश्वराणां॥ ३१॥ विश्वाव
सुः॥ तथापि कालिकालिका अपि मानुषा न दूषणीयाः यतः सर्वकालमपि केचन संत्येव साधवः पश्य॥ दु
रितभीतिदीव्यक्षमापप्रसादनिरादराः कमलनयन स्वैरक्रीडाग्रहापहृतग्रहाः निगमपदवीनिर्वा
हापादितावृदिताः स्वयं कृतिनकृतिनस्सदृश्यंते कलावपि निर्मलाः॥ ३२॥ अपपदिते मदीयेव
चास्मिन् विश्रंभसंभवः तत्र तत्र संचारमाचरप्यतत्ते कुण प्रदर्शनं तर्हि करवाणीति विमानमग्रतः स्था
स्पल पयन् गुल्या निर्दिश्य॥ इदं चैव दरीकाश्रमं भिद्वैव नारायणस्तपस्यति नमस्यतां स्थिरतमं तमः शोषय
न् विकासितधिषणोन्मिषद्धियपवर्जो नास्त जंजना जनार्दनमहर्निशं भुजगमंचमंचे स्वमी॥ ३३॥ कृशा
नुः सत्वेतवात्र गुणवत्तासमर्थनं नरोचते मरुयं पदत्र जागर्ति प्रिलासमं हिमं स्पृशीतलागंधवहास्त्र
हा दुस्सहा जलावगाहाच्च किंतो जननस्ततः कुतस्त्वनुष्ठास्यति कर्मनिर्मलम्॥ ३४॥ विश्वावसुः॥ अस्म
न्मतानुकूलमेवैतद्भवतित्वदुक्तं यतः॥ परमेहि मयुतत्वात्प्रत्यैवैकुंठसाम्यं पदमिदमुपपन्नः

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA